

Kidnappade SAK-anställda släpptes fria

TEXT: MARKUS HÅKANSSON

I juni månad under en resa för tillsyn och uppföljning av hälsosituationen i Nuristan, gemensamt genomförd av två SAK-anställda och tre anställda från provinsens hälsodepartement, kidnappades alla fem efter att ha beskjutits och tvingats ur bilen med vapenhot. De bortfördes av talibanmilis efter en kort eldstrid mellan talibangruppen och en lokal väpnad grupp (som sannolikt försökte frita SAKs personal).

Talibangruppens uppgift och avsikt var att avrätta de tillfångatagna. Argumentering med islamska förtecken gav de tillfångatagna en tidsfrist. Under fem dagar hölls de av gruppen. Den avgörande frågan var huruvida de var spioner för USA och västvärldens antiislamska aktiviteter i Afghanistan. De SAK-anställda förnekade detta. Deras strategi var att betona tillhörigheten till den grupp läkare och sjukvårdsfolk som med olika medel gjorde sitt yttersta för att bistå nuristanier med sjukvård. I avvägningen mellan att tillhöra en internationell biståndsorganisation och att vara lierad med en lokalt inflytelserik man, om än regeringsanställd, ansåg gisslan att chansen till räddning var störst med hjälp av den lokala förankringen.

Fem dygn i fångenskap, avsevärda umbäranden, trots god allmän behandling, och upprepade förhör resulterade till slut i ett frisläppande men först efter löften om att upphöra med allt arbete som är knutet till regeringen eller bistånd, inklusive sjuk- och hälsovård. Kidnappningen fick ett lyckligt slut men leder till att SAK måste se över sina åtaganden i Nuristanprovinsen. De berörda SAK-anställda måste omplaceras. Diskussioner med lokala makthavare, guvernör, EU och flera biståndsorganisationer har initierats för realistisk säkerhets- och riskbedömning. Ett första möte ägde rum i mitten av augusti i Jalalabad med alla berörda parter. ■